EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel,
KOM(2008) 442/4

2008/xxxx (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1290/2005 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta ja määrust (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus), eesmärgiga kehtestada koolidele puuvilja jagamise kava

(esitanud komisjon)

{SEK(2008) 2225}
{SEK(2008) 2226}

SELETUSKIRI

Nõukogu määrusega (EÜ) nr 1182/2007, millega kehtestatakse puu- ja köögiviljasektori erieeskirjad, on ette nähtud laiaulatuslik puu- ja köögiviljasektori reform, mille eesmärk oli suurendada kõnealuse sektori konkurentsivõimet ja turule orienteeritust ning viia see kooskõlla ülejäänud reformitud ühise põllumajanduspoliitikaga. Üks reformitud korralduse peamine eesmärk on suurendada puu- ja köögiviljade tarbimist.

Asutamislepingu artiklis 33 sätestatud ühise põllumajanduspoliitika eesmärgid hõlmavad turgude stabiliseerimist ja varude kättesaadavust ning mõistlike tarbijahindade tagamist. Koolidele puuvilja jagamise kava raames antav ühenduse toetus puu- ja köögiviljade ning banaanitoodete jagamiseks õpilastele haridusasutustes on kooskõlas nende eesmärkidega. Lisaks sellele peaks kava õpetama noori tarbijaid hindama puu- ja köögivilju.

Eespool toodut silmas pidades on ühenduse tasandil koolidele puu- ja köögivilja jagamise kava üldeesmärk näha ette strateegia ja rahastada liikmesriikide algatuste raamistikku, mis on suunatud sellele, et suurendada puu- ja köögivilja osakaalu laste toiduvalikus ajal, mil nende toitumisharjumused on kujunemisjärgus. See oleks investeering tulevikku, mis aitaks ennetada või vähendada kehvast toitumisest tingitud tervishoiukulusid. Lisaks soodustaks see puu- ja köögiviljade tarbimist, mis omakorda aitaks kaasa ühise põllumajanduspoliitika eesmärkide saavutamisele.

Kuna rasvumine on tihti seotud sotsiaalselt tõrjutud rühmadega, oleks koolidele puuvilja jagamise kaval ka positiivne sotsiaalne mõju, vähendades tervisega seotud ebavõrdsust.

Puu- ja köögiviljade tähtsust tervisliku toitumise seisukohast propageeritakse ka komisjoni valges raamatus „Toitumise, ülekaalulisuse ja rasvumisega seotud terviseküsimustega tegelemise Euroopa strateegia”, kus rõhutatakse vajadust ühise Euroopa tasandil tegutsemise järele ning pööratakse tähelepanu rollile, mis ühisel põllumajanduspoliitikal võiks olla eurooplaste toitumisharjumuste kujundamisel, eelkõige rasvumise ja ülekaalu vastu võitlemisel. Selles sedastatakse, et puuviljade koolidesse tarnimise algatus oleks samm õiges suunas. Sellega seoses on asutamislepingu artikli 152 lõikega 1 ette nähtud, et „kogu ühenduse poliitika ja tegevuse määratlemisel ja rakendamisel tagatakse inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse”.

Ühise turukorralduse raames elluviidavat puu- ja köögiviljasektori reformi heaks kiites deklareeris nõukogu: *„Pidades silmas hiljuti avaldatud komisjoni valges raamatus […] rõhutatud asjaolu, et koolilaste hulgas on rasvumine märkimisväärselt suurenenud, kutsub nõukogu komisjoni esitama võimalikult kiiresti ettepanekut koolide puuviljaprogrammi kohta, lähtudes sellega kaasneva kasu, selle teostatavuse ning kaasnevate halduskulude mõjuhinnangust*.”

Oma aruandes ELi 2008. eelarveaasta üldeelarve projekti kohta rõhutas Euroopa Parlament *„veel kord oma tõsist pühendumust nõuetekohase eelarvelise toetuse eraldamisele koolide puu- ja köögivilja tarbeks […] avaldab hämmastust, et nõukogu ei täitnud nende küsimustega seoses oma poliitilisi kohustusi luua õigusliku aluse kehtestamiseni uus rida ja reserv eelarves ning nõuab tungivalt, et komisjon esitaks vastavasisulise õigusloome ettepaneku, nagu sätestati 2007. aasta juuni põllumajandusnõukogu järeldustes*.”

Lähtuvalt kohustusest tagada parem õigusloome, hindas komisjon koolidele puuvilja jagamise kava nelja võimalust: senise olukorra säilitamine, mis ei too kaasa ühenduse lisameetmeid;

võrgustikutöö, mis seisneb kogemuste jagamises ja oskusteabe vahetamises ning teabes ja teavitamismeetmetes; toetavad algatused, mis hõlmavad algatusi, mida viiakse ellu puu- ja köögiviljade tarbimise edendamiseks koolides, kuid mis ei hõlma toodete jagamist ELi vahendite abil; ajendavad algatused, millega luuakse ühtne ja paindlik ELi raamistik toodete jagamiseks õpilastele, seireks ja hindamiseks ning täiendavate meetmete võtmiseks. Mõjuhinnangus järeldati, et soovitud eesmärkide saavutamiseks on kõige sobivamaks võimaluseks ajendavad algatused (4. võimalus).

Seda arvesse võttes teeb komisjon ettepaneku kehtestada koolidele puuvilja jagamise kava, mis ühendab maksimaalse tulemuse saavutamiseks kolme üksteist toetavat võimalust. See koosneks järgmistest elementidest:

– **puu- ja köögiviljade tasuta jagamine** koolides (ajendavate algatuste osana). Ühenduse toetusest tuleks kaasrahastada puu- ja köögiviljade jagamist 6–10aastastele õpilastele haridusasutustes (koolid), sellega seotud logistikat ning seiret ja hindamist. Seepärast tehakse ettepanek eraldada eelarvest nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007 I jaotise alusel kokku 90 miljonit eurot. See võimaldaks pikendada mõnes liikmesriigis rakendatavat koolidele puuvilja jagamise kava ning kehtestada programmid nendes liikmesriikides, kus need enamasti piiratud eelarvevahendite tõttu puuduvad.
  Ühenduse kaasrahastamise määr oleks 50 % ning lähenemispiirkondades 75 %;

– **täiendavad meetmed.** Liikmesriikide kohustus töötada riiklikul või piirkondlikul tasandil välja strateegia koos tervishoiu- ja haridusasutustega ning koostöös tööstusharu ja huvitatud sidusrühmadega. Strateegias tuleks ette näha viis, kuidas koolidele puuviljade jagamise kava kõige paremini rakendada ja koolide õppekavadega sobitada. Rakendamine hõlmab ka kohustust rõhutada ELi kaasatust Täiendavaid meetmeid rahastataks peamiselt riiklikest vahenditest;

– **võrgustikutöö.** Eesmärk on motiveerida teabe ja teadmiste vahetamist koolidele puuvilja jagamise kavas osalevate isikute vahel ning suurendada üldsuse teadlikkust (nagu on kirjeldatud 2. võimaluses – võrgustikutöö). Selleks tuleks eraldada 1,3 miljonit eurot;

– **põllumajandustoodete edendamine**. Seda võiks toetada ELi põllumajandustoodete edendamise algatuse raames (nagu on kirjeldatud 3. võimaluses – toetavad algatused). Seda raamistikku võiksid liikmesriigid kasutada eelkõige vajalike lisameetmete võtmiseks, mille eesmärk oleks tõsta teadlikkust puu- ja köögiviljade tarbimise kasulikkusest. Hiljutise puu- ja köögiviljasektori reformiga suurendati kõnealuste toodete edendamiseks ettenähtud eelarvet 6 miljoni euro võrra;

– **seire ja hindamine**. Selleks et saada mitmesugustes eri vormides esineva koolidele puuvilja jagamise kava tõhususe kohta tehtavate uuringute ning parimate tavade jagamise jaoks usaldusväärseid andmeid, peaks ELi kava sisaldama ka seiret ja hindamist.

Seega sisaldaksid kõik kavad kolme elementi:

- tasuta puu- (ja/või köögiviljade) jagamist haridusasutustes (koolid),
- täiendavaid meetmeid,
- seiret ja hindamist.

Käesolevale ettepanekule on lisatud mõjuhinnang, mille on koostanud talitustevaheline töörühm, et tagada kooskõla asjaomaste ühenduse tegevuspõhimõtete vahel.

2008/xxxx (CNS)

Ettepanek:

NÕUKOGU MÄÄRUS,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1290/2005 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta ja määrust (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus), eesmärgiga kehtestada koolidele puuvilja jagamise kava

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut, eriti selle artikleid 36 ja 37,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust[1]

ning arvestades järgmist:

(1) Nõukogu määrusega (EÜ) nr 1182/2007[2], millega kehtestatakse puu- ja köögiviljasektori erieeskirjad, on ette nähtud laiaulatuslik puu- ja köögiviljasektori reform, mille eesmärk oli suurendada kõnealuse sektori konkurentsivõimet ja turule orienteeritust ning viia see kooskõlla ülejäänud reformitud ühise põllumajanduspoliitikaga. Üks reformitud korralduse peamistest eesmärkidest on suurendada puu- ja köögiviljade tarbimist.

(2) Asutamislepingu artiklis 33 sätestatud ühise põllumajanduspoliitika eesmärgid hõlmavad turgude stabiliseerimist ja varude kättesaadavust ning mõistlike tarbijahindade tagamist. Koolidele puuvilja jagamise kava raames antav ühenduse toetus puu- ja köögiviljade ning banaanitoodete jagamiseks õpilastele haridusasutustes on kooskõlas nende eesmärkidega. Peale selle peaks kava õpetama noori tarbijaid hindama puu- ja köögivilju ning soodustama seega nende tarbimist tulevikus, suurendades seeläbi põllumajanduses saadavaid tulusid, mis on samuti üks ühise põllumajanduspoliitika eesmärke. Lisaks sellele võimaldab asutamislepingu artikli 35 lõige b võtta ühise põllumajanduspoliitika raames teatavate toodete tarbimise edendamiseks ühismeetmeid, näiteks koolidele puuvilja jagamise kava.

(3) Peale selle on asutamislepingu artikli 152 lõikega 1 ette nähtud, et „kogu ühenduse poliitika ja meetmete määratlemisel ja rakendamisel tagatakse inimeste tervise kõrgetasemeline kaitse”. Koolidele puuvilja jagamise kavast tuleneva ilmse kasu võiks integreerida ühise põllumajanduspoliitika rakendamisse.

---

[1] ELT C …, …, lk ….
[2] ELT L 273, 17.10.2007, lk 1.

(4) Sellega seoses on puu- ja köögiviljade tähtsust tervisliku toitumise seisukohast propageeritud ka komisjoni valges raamatus „Toitumise, ülekaalulisuse ja rasvumisega seotud terviseküsimustega tegelemise Euroopa strateegia”, kus rõhutatakse vajadust ühise Euroopa tasandil tegutsemise järele ning pööratakse tähelepanu rollile, mis ühisel põllumajanduspoliitikal võiks olla eurooplaste toitumisharjumuste kujundamisel, eelkõige rasvumise ja ülekaalu vastu võitlemisel. Selles sedastatakse, et koolidele puuvilja jagamise kava oleks samm õiges suunas.

(5) Määrust (EÜ) nr 1182/2007 vastu võttes deklareeris nõukogu: „Pidades silmas hiljuti avaldatud komisjoni valges raamatus […] rõhutatud asjaolu, et koolilaste hulgas on rasvumine märkimisväärselt suurenenud, kutsub nõukogu komisjoni esitama võimalikult kiiresti ettepanekut koolide puuviljaprogrammi kohta, lähtudes sellega kaasneva kasu, selle teostatavuse ning kaasnevate halduskulude mõjuhinnangust.”

(6) Seega peaks ühendus kaasrahastama teatavate puu- ja köögiviljade, töödeldud puu- ja köögivilja- ning banaanisektori toodete jagamist õpilastele haridusasutustes ning aitama kanda ka teatavaid logistika, jagamise, seadmete, teavitamise, seire ja hindamisega seotud kulusid. Komisjon peaks kehtestama kava rakendamise tingimused.

(7) Selleks et tagada koolidele puuvilja jagamise kava nõuetekohane rakendamine, peaksid kavast huvitatud liikmesriigid töötama eelnevalt riiklikul või piirkondlikul tasandil välja strateegia. Samuti peaksid nad ette nägema kava tõhususe suurendamiseks vajalikud täiendavad meetmed.

(8) Selleks et mitte piirata sarnaste riiklike meetmete üldist mõju, tuleks liikmesriikidel lubada toodete tarnimiseks ja sellega seotud kulude katmiseks anda ka riiklikku lisatoetust ning täiendavad meetmed ja koolidele puuvilja jagamise kava ei tohiks piirata ühegi eraldiseisva, ühenduse õigust austava riikliku koolidele puuvilja jagamise kava rakendamist. Ühenduse kava tegeliku mõju tagamiseks, ei tohiks see siiski asendada olemasolevate riiklike koolidele puuvilja jagamise kavade või muude koolidele puuvilja jagamise kavade praegusi rahalisi vahendeid.

(9) Eelarve mõistliku haldamise tagamiseks tuleks kehtestada ühenduse toetuse kindlaksmääratud ülemmäär ja kaasrahastamise ülemmäär ning kava jaoks antav ühenduse rahaline toetus tuleks lisada meetmete loetellu, mida võib rahastada Euroopa Põllumajanduse Tagatisfondist, nagu on sätestatud nõukogu 21. juuni 2005. aasta määruse (EÜ) nr 1290/2005[3] (ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta) artikli 3 lõikes 1.

(10) Selleks et anda aega kava sujuva rakendamise jaoks, tuleks seda kohaldada alates 2009/2010. õppeaastast. Seda käsitlev aruanne tuleks esitada kolme aasta pärast.

(11) Et suurendada kava tõhusust, peaks ühendusel olema võimalik rahastada nõukogu 17. detsembri 2007. aasta määruse (EÜ) nr 3/2008[4] (põllumajandussaaduste ja toodete teavitamis- ja müügiedendusmeetmete kohta siseturul ja kolmandates riikides) raames ka koolidele puuvilja jagamise kava ja selle eesmärkide üldsusele tutvustamiseks

---

[3] ELT L 209, 11.8.2005, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 1437/2007 (ELT L 322, 7.12.2007, lk 1).

[4] ELT L 3, 5.1.2008, lk 1.

rakendatavaid teavitamis-, seire- ja hindamismeetmeid ning sellega seotud võrgustikumeetmeid, ilma et see piiraks tema kaasrahastamise õigust, ning vajalikke täiendavaid meetmeid teadlikkuse tõstmiseks puu- ja köögiviljade tarbimise tervislikkusest.

(12) Määruse (EÜ) nr 1182/2007 sätted on lisatud määrusesse (EÜ) nr 1234/2007[5], mida kohaldatakse alates 1. juulist 2008 määrusega (EÜ) nr 361/2008[6].

(13) Seepärast tuleks määruseid (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 1234/2007 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1
Määruse (EÜ) nr 1290/2005 muutmine

Määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikli 3 lõikesse 1 lisatakse punkt f:

„f) nõukogu määruse (EÜ) nr 1234/2007(*) artikli 103ga lõikes 1 osutatud koolidele puuvilja jagamise kavale antav ühenduse rahaline toetus

(*) ELT L 299, 16.11.2007, lk 1."

Artikkel 2
Määruse (EÜ) nr 1234/2007 muutmine

Määrust (EÜ) nr 1234/2007 muudetakse järgmiselt:

1) II osa I jaotise IV peatüki IVa jagu muudetakse järgmiselt:

a) pärast artiklit 103g lisatakse IIa alajagu:

„IIa ALAJAGU
KOOLIDELE PUUVILJA JAGAMISE KAVA

Artikkel 103ga
Õpilastele puu- ja köögiviljade ning banaanitoodete jagamiseks antav toetus

1. Komisjoni kindlaksmääratud tingimustel antakse alates 2009/2010. õppeaastast ühenduse toetust komisjoni poolt kindlaksmääratavate puu- ja köögiviljade, töödeldud puu- ja köögivilja- ning banaanisektori toodete jagamiseks õpilastele haridusasutustes; toetust võib anda ka teatavate logistika, jagamise, seadmete, teavitamise, seire ja hindamisega seotud kulude katmiseks.

2. Liikmesriigid, kes soovivad kavas osaleda, peavad eelnevalt riiklikul või piirkondlikul tasandil välja töötama selle rakendamise strateegia. Samuti

[5] ELT L 299, 16.11.2007, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr …/2008 (ELT L …, ….2008, lk …).
[6] ELT L 121, 7.5.2008, lk 1.

peaksid nad ette nägema kava tõhususe suurendamiseks vajalikud täiendavad meetmed.

3. Lõikes 1 osutatud ühenduse toetus:

a) ei ületa 90 miljonit eurot õppeaasta kohta,

b) ei ületa 50 % lõikes 1 osutatud tarnimise ning sellega seotud kuludest ega 75 % kõnealustest kuludest piirkondades, mis on lähenemiseesmärgi alusel abikõlblikud,

c) hõlmab ainult lõikes 1 osutatud tarnimise ja sellega seotud kulusid, ning

d) seda ei tohi kasutada olemasolevate riiklike koolidele puuvilja jagamise kavade või muude koolidele puuvilja jagamise kavade praeguste rahaliste vahendite asendamiseks.

Lähenemiseesmärk tähendab Euroopa Regionaalarengu Fondi, Euroopa Sotsiaalfondi ja Ühtekuuluvusfondi reguleerivate ühenduse õigusaktide kohaselt vähim arenenud liikmesriikidele ja piirkondadele ajavahemikuks 1. jaanuarist 2007 kuni 31. detsembrini 2013 kehtestatud tegevuseesmärke.

4. Lisaks ühenduse toetusele võivad liikmesriigid lõikes 1 osutatud toodete tarnimiseks ja sellega seotud kulude kandmiseks anda ka riiklikku toetust. Nad võivad anda riiklikku toetust ka lõikes 2 osutatud täiendavate meetmete rahastamiseks.

5. Koolidele puuvilja jagamise ühenduse kava ei piira ühegi eraldiseisva, ühenduse õigust austava riikliku koolidele puuvilja jagamise kava rakendamist.

6. Ühendus võib määruse (EÜ) nr 1290/2005 artikli 5 alusel rahastada ka koolidele puuvilja jagamise kavaga seotud teavitamis-, seire- ja hindamismeetmeid, sealhulgas neid, mille eesmärk on teavitada sellest üldsust, ning võrgustiku loomise meetmeid.”;

b) pärast artiklit 103h lisatakse järgmine pealkiri:

„III ALAJAOTUS
MENETLUSSÄTTED”

c) artiklisse 103h lisatakse järgmine punkt:

„f) artiklis 103ga osutatud koolidele puuvilja jagamise kava käsitlevad sätted, sealhulgas asjaomaste toodete loetelu, toetuste jagamine liikmesriikide vahel, finantsjuhtimine ja eelarvevahendite haldamine ja seotud kulud, riiklikud strateegiad, täiendavad meetmed ning teavitamis-, seire-, hindamis- ja võrgustikumeetmed.”

2) Artikli 180 teises lõigus lisatakse pärast numbrit „103e” number „103ga”.

3) Artiklile 184 lisatakse lõige 6:

„6) enne 31. augustit 2012 Euroopa Parlamendile ja nõukogule artikliga 103ga ettenähtud koolidele puuvilja jagamise kava rakendamise kohta, millele on vajaduse korral lisatud asjakohased ettepanekud. Aruanne peaks eelkõige kajastama seda, kuidas on kõnealune kava soodustanud liikmesriikides tõhusa koolidele puuvilja jagamise kava kasutuselevõtmist ja kuidas see on mõjutanud laste toitumisharjumusi.”

Artikkel 3
Jõustumine

Käesolev määrus jõustub seitsmendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

FINANTSSELGITUS

1.	EELARVERUBRIIK: 05 02 08 12 (uus loodav eelarverida) 05 08 09	ASSIGNEERINGUD: – p.m. (2008) 2 miljonit eurot (EEP 2009)
2.	PEALKIRI: Nõukogu määrus, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1290/2005 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise kohta ja määrust (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus), eesmärgiga kehtestada koolidele puuvilja jagamise kava	
3.	ÕIGUSLIK ALUS: Asutamislepingu artiklid 36 ja 37	
4.	EESMÄRGID: Tarnida puu- ja köögivilju ning banaanitooteid haridusasutustesse, mis edendab nende tarbimist tulevikus ning aitab stabiliseerida turgusid.	

5.	FINANTSMÕJU	12-KUULINE PERIOOD (miljonites eurodes)	JOOKSEV EELARVE-AASTA 2008 (miljonites eurodes)	JÄRGMINE EELARVE-AASTA 2009 (miljonites eurodes)
5.0	KULUD – EÜ EELARVEST MAKSTAVAD (TOETUSED/SEKKUMISED) – RIIGIASUTUSED – MUUD	+91,3	–	–
5.1	TULUD – EÜ OMAVAHENDID (MAKSUD/TOLLIMAKSUD) – RIIKLIKUD	–	–	–

		2010	2011	2012	2013
5.0.1	KAVANDATUD KULUD	+91,3	+91,3	+91,3	+90,3
5.1.1	KAVANDATUD TULUD	–	–	–	–

5.2	ARVUTAMISMEETOD: –	
6.0	KAS PROJEKTI SAAB RAHASTADA JOOKSVA EELARVE ASJAOMASES PEATÜKIS KIRJENDATUD ASSIGNEERINGUTEST?	~~JAH~~ EI
6.1	KAS PROJEKTI SAAB RAHASTADA ASSIGNEERINGUTE ÜMBERPAIGUTAMISEGA JOOKSVA EELARVE PEATÜKKIDE VAHEL?	~~JAH~~ EI
6.2	KAS ON VAJA LISAEELARVET?	~~JAH~~ EI
6.3	KAS TULEVASTESSE EELARVETESSE ON VAJA KIRJENDADA ASSIGNEERINGUID?	JAH ~~EI~~

MÄRKUSED:

1) Toodete tarnimine 90 miljonit eurot

2) Võrgustikutöö
2010 – 2011 – 2012 = 1 miljon eurot
+ kord aastas peetav konverents (igal aastal) = 0,3 miljonit eurot